

végzés

Rendelkező rész

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szegedi Törvényszék a 2017. február 9. napján meghozott és kihirdetett 1.B.378/2016/13. számú ítéletében ... terheltet bűnösnek mondta ki
- emberölés bűntettében kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés],
 - rongálás bűntettében [Btk. 371. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], és

- ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért őt 5 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra, és végleges hatályú közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.
- [3] Az őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztésből legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] A magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt a törvény egyéb útjára utasította.
- [5] Rendelkezett a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [6] Az ítélet ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezések okán másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2018. február 22. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.II.271/2017/27. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.
- [7] A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztést 6 év 6 hónapra súlyosította.
- [8] Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült, és a terhelt által viselendő bűnügyi költség összegét helyesbítette.
- [9] A Szegedi Törvényszék 2019. április 23. napján - egyszerűsített felülvizsgálati eljárás keretében - meghozott 1.B.378/2016/48. számú végzésében a Szegedi Törvényszék 1.B.378/2016/13. számú ítéletével, illetőleg a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.271/2017/27. számú ítéletével kiszabott 6 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésbe a terhelt által - 2017. június 2. napjától június 3. napjáig terjedő - letartóztatásban töltött időt is beszámította.
- [10] A Szegedi Ítéltábla a 2019. július 17. napján tartott tanácsülésen meghozott Bpk.I.344/2019/5. számú végzésével a Szegedi Törvényszék 1.B.378/2016/48. számú végzése ellen a terhelt által bejelentett fellebbezést elutasította.

II.

- [11] A jogerős ügydöntő határozat ellen ... terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelynek jogalapja - tartalma alapján - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontján alapul.
- [12] A felülvizsgálati indítvány szerint a bíróságok a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, ezért a megtámadott határozatok megváltoztatását, cselekménye jogi minősítésének a megváltoztatását, és a büntetés enyhítését indítványozta.
- [13] Indokolásának lényege szerint az alkohollal együtt bevett gyógyszer okozta bódult állapota miatt nem fogta fel, hogy mások életét is

veszélyezteteti. Hivatkozott arra is, hogy nem csak a bódult állapot játszott közre a cselekménye elkövetésében, hanem a korábbi válás okozta trauma által kiváltott idegrendszerében következett változás. Sérelmezte, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta a pszichológus szakvéleményt, azt, hogy több alkalommal önként vállalta a kezelését, hogy állapota javuljon. Utalt arra, hogy súlyos depressziója miatt több alkalommal öngyilkosságot kísérelt meg, de kizárólag önmagában akart kárt tenni. Állítása szerint a bizonyítékok és az általa küldött sms-ek is csak az öngyilkossági szándékát bizonyítják, ezért elfogadhatatlannak tartja a cselekménye emberölés kísérletekénti minősítését.

- [14] A nyomozás során kirendelt műszaki szakértő szerint a baleset maximum 30%-os átfedéssel következhetett volna be, ugyanakkor a tárgyaláson már a frontális ütközése volt a főszerep. Ő csak veszélyeztetette a sértett testi épségét, de az érintettek teljes elfogultsága, valamint a média figyelem miatt precedens értékű ítélet született. A bíróság a büntetlen előéletét is figyelmen kívül hagyta, pusztá feltételezés alapján lett elítélve, nem pedig a tények alapján. Így a rongálás elkövetésével összefüggésben is figyelmen kívül hagyták a kár megtérülését. Bírálta a kirendelt védője által kifejtett tevékenységet is.
- [15] A büntetési céloknak véleménye szerint nem felel meg a vele szemben kiszabott szabadságvesztés tartama, mert a börtönben az egészségi állapota csak romlik, családi kapcsolatai megszakadtak, pedig nem bűnöző típusú ember és becsületes munkával bizonyította, hogy hasznos tagja a társadalomnak.
- [16] A Legfőbb Ügyészség BF.629/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [17] Indokolása szerint a tényállás megalapozatlanságával, a bizonyítékok és a büntetéskiszabási tényezők bírói mérlegelésével, illetőleg egyéb eljárási szabálysértésekkel kapcsolatos hivatkozások nem alapozzák meg az érdemi felülvizsgálatot.
- [18] A felülvizsgálati indítvány anyagi jogszabálysértést érintő része tekintetében pedig úgy nyilatkozott, hogy a megállapított tényállás mellett a minősítés törvényes, a kiszabott büntetés pedig a törvényes büntetési tételkereten belüli.
- [19] Az alapügyben eljáró bíróságok helytálló megállapítása szerint a terhelt, aki enyhe fokban korlátozva volt abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, és ezen felismerésnek megfelelő magatartást tanúsítson, azzal a szándékkal vezette neki gépjárművét a vele szemben közlekedő sértett által vezetett gépjárműnek, hogy ő az ütközés következtében meghaljon.
- [20] A tényállás megállapításának alapjául elfogadott igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint is, továbbá a gépkocsik sebessége alapján azonban a terhelt azzal is tisztában volt, hogy amennyiben ő meghal, akkor az másokra is hatással lesz majd, így a másik járműben ülő személyre is. Ezért a tudatában annak is fel kellett merülnie, hogy a szemben jövő gépjármű vezetője, aki

ugyanolyan sebességgel, ugyanazon ütközést fogja elszenvedni, esetlegesen meghalhat az ütközés következtében. A terhelt ennek ellenére a cselekményt mégis elkövette, ezáltal belenyugodott abba, hogy a sértett halála is esetlegesen bekövetkezik.

- [21] A legfőbb ügyészségi átirat hivatkozott arra is, hogy „Az eshetőleges szándéokra az jellemző, hogy az elkövető érzelmileg közömbös a bűncselekmény megvalósulásával szemben: mindenképpen cselekszik, akár bekövetkezik az eredmény, akár nem, bár annak a bekövetkezését nem kívánja.” (Magyar Büntetőjog I-III. – Kommentár a gyakorlat számára – a Btk. 7. §-ához fűzött indokolás).
- [22] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a támadott határozatokat ... terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

1.

- [23] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva bírálta el.
- [24] A megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésére figyelemmel a megtámadott részében, a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdésre tekintettel vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott – és az indítványozó által nem hivatkozott – esetleges eljárási szabálysértéseket is.
- [25] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket részben törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [26] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapulvételével vehető igénybe.
- [27] A törvény tételesen megjelöli azokat az esetköröket, amikor helye van a rendkívüli jogorvoslatnak. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [28] A Be. 650. § (2) bekezdése deklarálja a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás támadásának kizártságát.
- [29] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].
- [30] Minderre tekintettel azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével vizsgálhatja.
- [31] Megjegyzi a Kúria, hogy a tényálláshoz kötöttség olyannyira szigorú

szabály, hogy a felülvizsgálati eljárásban a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálendő el abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített és ellentétes az iratok tartalmával (BH 2004.102.), másként fogalmazva: a felülvizsgálati eljárásban az alapügyben megállapított tényállás az irányadó, függetlenül attól, hogy az adott tényállás megalapozott-e vagy sem (BH 2016.264., BH 2010.324.). Ennek hangsúlyozása pusztán elvi jellegű, hiszen a Kúria nem vizsgálhatja, hogy az alapítélettel megállapított tényállás szenved-e valamiféle hiányosságban.

- [32] Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.
- [33] Ugyancsak változatlanok a revízió korlátaira vonatkozó szabályok. A Kúria csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott keretek között bírálja felül a megtámadott határozatot. A jogalkotó a rendkívüli jogorvoslati eljárásban csak a legsúlyosabb anyagi és eljárásjogi törvénysértések esetében biztosít lehetőséget a jogerő feloldására, a jogerős ügydöntő bírósági határozatok megváltoztatására.
- [34] A Kúria mindezekre tekintettel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára - a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására - okból bírálta felül.
- 2.
- [35] ... terheltnek a felülvizsgálati indítványa az alábbi indok alapján részben törvényben kizárt.
- A terhelt a felülvizsgálati indítványában azzal, hogy sérelmezte az igazságügyi elmeorvos-szakértői véleményben foglaltakat, a pszichológus szakvélemény figyelmen kívül hagyását, további bizonyítékok nem helytálló bírói megítélését, mérlegelését, az irányadó tényállást támadta, ami felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [36] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás a Kúriának

sem ad jogot annak bármilyen irányban történő megmásítására: abból nem vehet el, s ahhoz nem tehet hozzá tényeket.

- [37] A terheltnek ugyanakkor a kirendelt védő munkájával kapcsolatos kifogása nem képez abszolút eljárási szabálysértést.

3.

- [38] A terhelt felülvizsgálati indítványában - annak tartalma szerint - jogalapként a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozott. Eszerint felülvizsgálatnak van helye akkor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki a bíróság törvénysértő büntetést. A felülvizsgálati indítvány alapvetően azt sérelmezte, hogy az első- és másodfokú bíróság jogerős ítéletében a sértett sérelmére elkövetett cselekményt törvénysértően minősítették emberölés büntette kísérletének. Ezért a vele szemben kiszabott büntetés is törvénysértő.
- [39] A Kúria e körben a terhelt felülvizsgálati indítványát nem találta alaposnak.
- [40] A Kúria a felülvizsgálati indítványban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy ... terhelt ... sérelmére elkövetett cselekménye élet elleni bűncselekményt valósított-e meg, illetőleg a sértett sérelmére megvalósított cselekménynél a terhelt szándéka mire terjedt ki.
- [41] A Kúria előjáróban megállapítja, hogy az emberölés büntettének kísérlete szándékos elkövetési magatartással valósul meg, meghatározó jelentősége van az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalmának.
- [42] Az emberölés, illetőleg ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik.
- [43] A Kúria a terhelt felülvizsgálati indítványában foglalt érvelés okán rámutat: pusztán abból, hogy nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozott a terhelt a sértettnek a frontális ütközés útján megvalósítani szándékozó öngyilkossági kísérletével, nem lehet arra következtetni, hogy a terhelt csupán azzal számolhatott, hogy a sértett testi épségét veszélyezteti.
- [44] Az első- és másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a Kúriának az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló - és e körben a korábbi 15. számú irányelvet felváltó - 3/2013. BJE határozata alapján az élet, testi épség elleni cselekmények minősítésének vizsgálatakor a tudati állapot tisztázása során különböző alanyi és tárgyi tényezőket kell figyelembe venni.
- [45] Ilyen tényező az elkövetés eszköze, és az elkövetés módja is.
- [46] A jogerős ítéleti tényállás szerint a terhelt ittasan, valamint a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása alatt állva 80-85 km/óra sebességgel haladva hirtelen, váratlan, balra történő kormányzással, fékezés nélkül áttért a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba, abból a célból, hogy a vele szemben 75-80 km/óra sebességgel közlekedő sértett által vezetett

személygépkocsinak frontálisan nekiütközzön.

- [47] A sértett a terhelt szándékát észlelve fékezett és jobbra kormányozott, de ennek ellenére a terhelt által vezetett jármű bal oldali mellső része nekiütközött a sértetti gépjármű bal oldali mellső részének.
- [48] A terhelt által vezetett gépjármű jellegénél, valamint sebességénél fogva alkalmas volt arra, hogy a másik gépjárművel történő frontális ütközés esetén a sértettnek a ténylegesen keletkezett, nyolc napon belül gyógyuló sérülésnél - a sértett életfontosságú szerveinek a sérülése folytán - súlyosabb, akár halálos eredménnyel járó sérüléseket okozzon, amely eredmény kizárólag a sértett lélekjelenléte és a gépjármű ellenirányú elkormányzása miatt maradt el.
- [49] A Kúria megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás ezen részeit a másodfokú bíróság nem érintette. Kifogástalanul állapította meg ugyanakkor mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság, hogy bár a terhelt öngyilkosságot akart elkövetni, de nem volt célja kifejezetten a szembejövő ismeretlen sértett megölése. Azonban az általa elhatározott öngyilkosság végrehajtási módjából, abból a tényből, hogy ezt egy szembejövő gépjárművel történő frontális ütközéssel akarta végrehajtani, az igazságügyi orvos-szakértőnek abból a véleményéből, miszerint a terhelt nem volt olyan súlyos tudatzavart állapotban, mint például egy kiterjesztett öngyilkosságnál, egyértelműen megállapítható, hogy nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy nem csak a saját élete, hanem a szembejövő gépkocsi vezetőjének az élete is veszélybe kerül, az ütközés következtében akár meg is halhat. Ezen lehetséges következmény iránt azonban közömbös volt, abba belenyugodott.
- [50] Jelen ügyben a Kúria megítélése szerint is tehát aggálytalanul az állapítható meg, hogy a terhelt szándékában az eredmény bekövetkezésének lehetősége fel kellett, hogy merüljön, azonban állapotában a bekövetkező eredménnyel kapcsolatosan közömbös volt, cselekményét a sértett halála bekövetkezésének lehetőségébe ekként belenyugodva, tehát eshetőleges szándékkal valósította meg.
- [51] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy ... terhelt cselekményének eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés büntettének kísérlete szerinti minősítése törvényes. Ezért a törvényes minősítés megváltoztatására nem kerülhetett sor.
- [52] Mindebből egyértelműen következik, hogy a terhelt által támadott cselekményben a bűnösségének megállapítása és a cselekményének jogi minősítése során az eljáró bíróságok nem sértették meg a büntető anyagi jog szabályait.
- 4.
- [53] A terhelt felülvizsgálati indítványa a jogerősen kiszabott büntetés enyhítésére is irányult. A büntetés revíziójára azonban csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a felülvizsgálati

indítvánnyal támadott minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetést a Kúria nem vizsgálhatta. A terhelt felülvizsgálati indítványa e kérdésben tehát törvényben kizárt (BH 2005.337.).

- [54] Minderre figyelemmel a Kúria - s miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a támadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - ... terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [55] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. szeptember 25.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő